

درآمدی توصیفی تحلیلی بر شعر تعلیمی در دیوان ابوالفتح بُستی و سعدی شیرازی

۱- تورج زینی‌وند* ، ۲- مهدی ابراهیمی**

۱- دانشیار زبان و ادبیات عربی دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد ادبیات تطبیقی دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۰۷/۲۷؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۶/۱۵)

چکیده

شعر تعلیمی در دیوان ابوالفتح بُستی و سعدی، دو شاعر نام‌آور ادب عربی و فارسی جلوه خاصی دارد. یافته‌های این پژوهش توصیفی-تحلیلی بیانگر آن است که تجربه شعری دو شاعر، آشنایی با آموزه‌های دینی، بهره‌مندی از فرهنگ اسلامی، سفر به سرزمین‌های مختلف و مصاحبت با ملیت‌های گوناگون سبب شده‌است که ادبیات تعلیمی به یکی از مشخصه‌های اساسی شعر ایشان تبدیل شود. در این مقاله، گمان غالب بر این است که سعدی برخی از این مضامین حکمی و تعلیمی را از ابوالفتح بُستی گرفته که او هم ایرانی‌تبار است و از او متأثر شده‌است. هرچند که تشابه شعر تعلیمی میان دو شاعر، در برخی موارد می‌تواند از باب «توارد خاطر» و به‌گیری از آبخورهای فکری مشترک دینی و ملی باشد. افزون بر این، لازم به ذکر است که میان برخی از جنبه‌های شعر تعلیمی ایشان با آموزه‌های دینی با فرهنگ کهن ایرانی گونه‌ای از تشابه و همسانی نیز یافت می‌شود.

کلیدواژه‌ها: ابوالفتح بُستی، سعدی، شعر تعلیمی، ادبیات تطبیقی، حکمت ایرانی، آموزه‌های دینی.

---

* E-mail: T-Zinivand56@yahoo.com (نویسنده مسئول)

** E-mail: MehdiEbrahimi10@yahoo.com